

درس ششم

آیت ۲۶ تا ۵۰ سوره ی روم را از توار گوش کنید و با آن بخوانید و کلمات را نشان دهید.

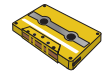
أعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱- وَ مِنْ مَّابَإِثْنِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُتَّبِعَاتٍ
- ۲- وَ لِيُنذِرَكُمْ مِنْ زَجْزَجِيهِ
- ۳- وَ لِيُخَوِّرِيَ الَّذِينَ كَفَرُوا
- ۴- وَ لِيَتَّبِعَهُوا مِنْ قَلْبِهِ
- ۵- وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
- ۶- وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ
- ۷- فَجَاءُوهُمْ بِالْحَقَائِقِ
- ۸- فَاتَّقُوا مِنَ اللَّهِ أَنْ تَكُونُوا مِنْ الْمُكْفِرِينَ

- ۱- اَللّٰهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُحْمَلُ سَحَابًا
- ۲- فَيُبْسِطُهَا فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ
- ۳- وَ يَخْتَلِفُ حَسْبًا
- ۴- فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَافِهِ
- ۵- فَاِذَا اَصَابَتْ بِهِ سَمَّ نَسَاءٍ مِنْ عِبَادِهِ
- ۶- اِذَا هُمْ يَنْتَقِبُوهٖ
- ۷- وَ اِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ يَنْزَلَ عَلَيْهِمْ
- ۸- مِنْ قَبْلِهِ لَشَيْبِيسٍ
- ۹- فَانظُرْ اِلَى مَا اَنزَلْنَا مِنْهُ
- ۱۰- كَيْفَ يُخْسِى الْاَرْضَ بَعْدَ نُزُولِهَا
- ۱۱- اِنَّ ذٰلِكَ لَشَيْءٌ لِّلْمُتَوَسِّمِ
- ۱۲- وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

اینکه کلمه ها و ترکیب های را که زیر آن ها خط کشیده شده است از توار گوش دهید و بار دیگر آن ها را با دقت بخوانید.

روش تدریس و تمرین قرائت

تدریس، تمرین و ارزش یابی این درس نیز مانند درس های قبل است و به ترتیب زیر انجام می شود. پیش قرائت، تمرین با نوار، رفع اشکالات جمعی، بازخوانی ترکیب های مشکل، فردخوانی، رفع اشکالات فردی و پاسخ دادن به پرسش ها.

رفع اشکالات دانش آموزان نیز مانند درس های قبل به ترتیب زیر است.

جلب توجه دانش آموزان به علامتی که اشتباه شده است و سؤال کردن درباره ی آن، مقایسه ی حالت غلط با صحیح، تکرار جمله به صورت فردی و جمعی، (در صورت لزوم) نوشتن ترکیب مورد نظر روی تابلو، اشاره ی فنی معلم و بخش خوانی و شمرده خوانی دانش آموزان.

برای مطالعه دبیران

تذکرات خاصّ درس

۱- تأکید بر اتصال حرکت قبل از حروف ناخوانا به ساکن یا تشدید و بیان کامل حروف مشدّد

در ترکیب‌های زیر :

يُرْسِلُ الرِّيحَ، وَ لَتَجْرِي الأُفُكُ، فِي السَّمَاءِ، فَتَرَى الأُودُقَ، يُحْيِي الأَرْضَ، لَمُحْيِي المَوْتِ،
مُبَشِّرَاتٍ، لَعَلَّكُمْ، بِالْبَيِّنَاتِ، يُنزَّلُ.

۲- توجه به همزه و شکل کوچک حرکات کشیده در کلمه‌های آیاتِی، فَيَبْسُطُهُ، وَيَجْعَلُهُ،

بِهِ، قَبْلَهُ، فَجَاءَ وَهُمْ، اءِثَارِ.

۳- توجه به حالت وقف در کلمه‌های رَحْمَتِهِ، بِأَمْرِهِ، فَضْلِهِ، خِلَالِهِ، عِبَادِهِ، سَحَابًا،

كِسْفًا.

۴- موارد ادغام و اخفا که ممکن است مورد سؤال باشد :

أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ، مِنْ رَحْمَتِهِ، مِنْ فَضْلِهِ، مِنْ قَبْلِكَ، مَنْ يَشَاءُ، وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُنزَّلَ، مِنْ قَبْلِهِ، فَانظُرْ، ... شَيْءٍ قَدِيرٌ.

یادآوری قواعد وقف

در سال‌های قبل با حالت‌های وقف بر آخر کلمات آشنا شده‌اید. در این درس، حالت‌های وقف را مرور می‌کنیم.

ردیف	شکل	حالت وقف	بر همان‌را ابتدا سخن‌گفته که بوسه بدهد فرات‌گفته و سپس به حالت وقفه بخواهد
۱	تَبَيَّنْتُ	خوانده نمی‌شود	تَبَيَّنْتُ تَبَيَّنْتُ تَبَيَّنْتُ تَبَيَّنْتُ تَبَيَّنْتُ
۲	بَدَأْتُ	خوانده نمی‌شود	بَدَأْتُ بَدَأْتُ بَدَأْتُ بَدَأْتُ بَدَأْتُ
۳	عَدْتُ	خوانده نمی‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ
۴	عَدْتُ	به آه تبدیل می‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ
۵	عَدْتُ	به آه تبدیل می‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ
۶	عَدْتُ	به آه تبدیل می‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ
۷	عَدْتُ	به آه تبدیل می‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ
۸	عَدْتُ	مقداری کشیده می‌شود	عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ عَدْتُ

انس با قرآن در خانه (قسمت الف)

قرائت آیه‌های درس برای اعضای خانواده، (در صورت امکان)، تمرین کردن با نوار آیات درس، (در صورت علاقه‌مند بودن)، همکاری با دانش‌آموزان ضعیف و حفظ کردن آیات درس.

ارزش‌یابی قرائت

پرسش از آیات درس در جلسه‌ی بعد؛ هر دانش‌آموز ۳ سطر از آیه‌ها را می‌خواند و نمره می‌گیرد، به این ترتیب، هر ۷ نفر تقریباً یک بار آیات درس را می‌خوانند. برای افرادی که با صوت زیبا و شبیه نوار می‌خوانند یا در تقویت قرائت افراد هم‌گروه خود به‌طور مؤثر تلاش می‌کنند، برای هر مورد تا ۲ امتیاز تشویقی می‌توان منظور کرد یا در صورت امکان، جوایزی به آن‌ها اهدا نمود.

روش تدریس مفاهیم (کار در کلاس)

جدول ۱ (کلمات)

بیاوران			همه			فرستادیم			توانا			چیز		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	قَدْ، لَقَدْ	قطعاً	۷	أَنْظُرُ	نگاه کن	۱	عَلَى	بر	۱۱	نَسِيَ	فراموش کرد	۱۲	قَدِيرٌ	قوی
۲	أَرْسَلْنَا	... ارسال کردیم	۸	كَيْفَ	چگونه	۲	لَهُ	تو، آن	۱۰	كُلٌّ	هر...			
۳	كَانَ	بود، است	۹	عَلَى	بر	۳	تَوْجِهًا	توجه						
۴	رُسُلٍ	جمع رسول...												
۵	كَانَ	بود، است												
۶	غَفُورٌ	بسیار آمرزنده												

این جدول مطابق آنچه در بخش «کلیات» گفته شد، تدریس می‌شود. به نکات زیر توجه کنید.

۱- قَدْ، لَقَدْ: هر دو به معنای «قطعاً» هستند. خوب است از دانش‌آموزان بپرسیم که قبلاً با چه کلمه‌هایی که همین معنا را داشته‌اند، آشنا شده‌اند. دانش‌آموزان به کلمه‌های «إِنَّ» و «أَنَّ» اشاره خواهند کرد. بدین ترتیب، توجه آنان را به تعدد این کلمه‌ها و لزوم شناخت هر یک جلب می‌کنیم. حتی می‌توانیم تذکر دهیم که در آینده نیز با کلمات دیگری به همین معنا آشنا خواهند شد.

۲- غَفُورٌ: این کلمه، صیغه‌ی مبالغه و به معنای بسیار آمرزنده است. البته اگر دانش‌آموزان در ترجمه به خصوص در هنگام امتحان، «غفور» را «آمرزنده» معنا کنند، غلط محسوب نمی‌شود.

۳- أَنْظُرُ: برای فراگیری بهتر، از دانش‌آموزان می‌پرسیم که آیا هم خانواده‌ای برای این کلمه می‌شناسند. دانش‌آموزان با راهنمایی شما به کلماتی مانند «نظر» و «نظاره» و یا هم خانواده دیگری اشاره خواهند کرد. از این روش برای تثبیت بیشتر معنا در ذهن آنان استفاده می‌کنیم.

۴- عَلَى: بر. در این جا دقت دانش‌آموزان را به تفاوت نوشتاری و معنایی «عَلَى» و «إِلَى» جلب می‌کنیم تا ضمن تثبیت معنای هر کدام، از اشتباه احتمالی جلوگیری شود. نکته‌ی دیگر این که اگر «عَلَى» و «إِلَى» به کلمه‌ی دیگری متصل شوند، «ئِ» آخر آن‌ها به صورت «ی» نوشته می‌شود و در این صورت، صدای «ا» نمی‌دهد؛ مانند: «عَلَيْهِمْ» و «إِلَيْكُمْ».

۵- برای آموزش معنای «قَدِيرٌ» نیز از هم خانواده‌ی آن، مانند قدرت و قادر، استفاده می‌کنیم.

جدول ۲ (ترکیب ها)

ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَقَدْ آتَيْنَا	ما	۴	مِنْ رَحْمَتِهِ	رحمت
۲	مِنْ قَبْلِكَ	از پیش از	۵	كَيْفَ لَيْسَى	چگونه نیستی
۳	إِلَى قَوْمِهِمْ	به سوی قوم	۶	يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ	ای پیامبران
۴	مَنْ لَمْ يَرْحَمِ اللَّهُ	کسی که خدا رحمتش نکرده	۷	إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ	ما نازل کردیم
۵	عَلَى كُلِّ نَبِيٍّ	بر هر پیامبری	۸	وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ	و خدا بخشنده و مهربان است

به روشی که در بخش کلیات و درس های قبل به تفصیل بیان شد، جدول ترکیب های این درس ابتدا توسط دانش آموزان تکمیل می شود. سپس، هر عبارت و معنای آن را یکی از دانش آموزان می خواند و در کلاس آن را تصحیح می کند. در ترجمه ی ترکیب های این جدول، به نکات زیر توجه کنید.

۱- مِنْ قَبْلِكَ : پیش از تو. همان طور که در پاورقی کتاب دانش آموزان آمده است، «مِنْ قَبْلٍ» «قبل از» یا «پیش از» معنا می شود نه «از قبل»؛ همچنین توجه دانش آموزان را به ترکیب «قَبْلِكَ» که از دو کلمه ی «قَبْل» و «لِكَ» تشکیل شده است، جلب کنید. تأکید بر این گونه ترکیب ها، برای شناسایی دقیق ضمائر و حروف خیلی اهمیت دارد.

۲- إِلَى قَوْمِهِمْ : به سوی قومشان. همان طور که در کتاب آمده، ترکیب «قَوْمِهِمْ» از دو کلمه ی «قَوْم» و «هُمْ» تشکیل شده است. خوب است توجه دانش آموزان را به این نکته جلب کنید که کلمه ی «هُمْ» در ترکیب ها گاهی نیز به صورت «هِمْ» می آید (مانند: عَلَيْهِمْ) ولی معنای آن هیچ تفاوتی نمی کند.

۳- آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ : آثار (نشانه های) رحمت خدا. «آثار» را می توان همان آثار (جمع اثر) یا نشانه ها معنا کرد؛ همچنین «رَحْمَةً» که بهتر است همان «رحمت» معنا شود؛ زیرا دانش آموزان معنای آن را می دانند. منظور از رحمت، نعمت و لطف الهی است.

۴- عَلَى كُلِّ شَيْءٍ : بر هر چیز (چیزی). همان طور که می دانید «كُلٌّ» به معنای «همه» یا «هر» است. ممکن است دانش آموزان بنویسند «بر همه چیز» که صحیح است.

در صورت لزوم؛ برای دانش آموزان توضیح دهید هرگاه پس از کلمه ی «كُلٌّ» اسم جمع بیاید، آن را «همه» و اگر اسم مفرد بیاید، «هر» معنا می کنیم. این قاعده ی زبان فارسی است. مثلاً، می گوییم «همه ی دانش آموزان» یا «هر دانش آموز» و «همه ی افراد» یا «هر فرد». کلمه ی «شَيْءٍ» ممکن است «چیز» یا «چیزی» معنا شود؛ هر دو صحیح است ولی دومی بهتر است.

۵- مِنْ رَحْمَتِهِ: از رحمتش. به دانش‌آموزان بگویید که یای بزرگ (ی) که در آخر این کلمه به صورت زیر نوشته شده، صدای کلمه‌ی «ه» است و هیچ معنای خاصی ندارد و نباید آن را با یای بزرگ (ی) که به صورت ترکیب در آخر بعضی کلمه‌ها می‌آید (مانند رَبِّي = پروردگار من)، اشتباه کرد.

۶- كَيْفَ يُحْيِي: چگونه زنده می‌کند؛ لازم است دانش‌آموزان در خواندن کلمه‌ی «يُحْيِي» دقت کنند و آن را به غلط، «يُحْيِي» نخوانند.

۷- يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ: ای پیامبران. «یا» و «يَا أَيُّهَا» هر دو به معنای «ای» است. این مطلب را چند بار به تناسب برای دانش‌آموزان تکرار کنید.

۸- إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ: قطعاً ما فرستادیم تو را. همان‌طور که در پاورقی آمده است، «إِنَّا» از دو کلمه‌ی «إِنْ» و «نَا» ترکیب شده است. ترکیب این دو کلمه گاهی نیز به صورت «إِنَّنَا» به کار می‌رود. اضافه شدن کلمه‌ی «رَا» در آخر این عبارت ضروری است. در صورتی که دانش‌آموزان عبارت بالا را بدون «رَا» ترجمه کردند، چند بار عبارت ناقص را برای آن‌ها بخوانید تا متوجه ضرورت وجود «رَا» بشوند.

۹- وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ: و خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است. در آخر این جمله نیز کلمه‌ی «است» را می‌آوریم تا معنای جمله کامل شود. البته حذف کلمه‌ی «است» غلط محسوب نمی‌شود ولی توضیح می‌دهیم که آوردن آن بهتر است.

جدول ۳ (تشخیص ترجمه صحیح)

۳- شماره‌ی هر عبارت را مقابل ترجمه‌ی فارسی آن بنویسید.

۱- كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا	۱- قطعاً خداوند به شما مهربان است.
۲- إِلَى اللَّهِ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا	۲- او کسی است که تازی کرد بر تو کتاب را.
۳- إِلَى اللَّهِ كَانَ يَحْكُمُ رَحِيمًا	۳- قطعاً خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است.
۴- كَانَ اللَّهُ عَلِيمٌ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا	۴- خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است.
۵- هُوَ الَّذِي أَمَرَ عَلَىٰ غَلَسَاتِكَ الْكِنَانِ	۵- خدا بر هر چیزی تواناست.

این جدول را نیز مانند تمرین سوم کار در کلاس درس پنجم، دانش‌آموزان حل می‌کنند و آن‌گاه با راهنمایی شما به تصحیح آن می‌پردازند. پاسخ صحیح این تمرین به ترتیب از بالا به پایین شماره‌های ۳، ۵، ۲، ۱ و ۴ است. برای حل این تمرین به نکات زیر توجه کنید.

۱- **كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا**: خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است. در برخی از جمله‌های عربی، فعل به کار می‌رود ولی زمان خاصی برای آن مورد نظر نیست (یعنی گویا به همه‌ی زمان‌ها تعلق دارد) و تنها ارتباط اجزای جمله (مبتدا و خبر) مورد توجه و تأکید قرار می‌گیرد. این افعال در عربی صورت ماضی دارند ولی در فارسی به صورت مضارع معنا می‌شوند؛ مانند «كَانَ» در جمله فوق یا «كَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا» به معنای «خداوند بر هر چیزی تواناست» نه «خدا بر هر چیزی توانا بود» است.

۲- هم‌چنان که قبلاً نیز اشاره شد، در فارسی دو صفت پشت سرهم را می‌توان با «واو عطف» یا «اضافه»، بیان کرد؛ بنابراین، عبارت «كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا» را به دو صورت «خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است» و «خداوند بسیار آمرزنده‌ی مهربان است» می‌توان معنا کرد.

جدول ۴ (جمع سالم)

شماره	معنا	جمع	معنا
۱	نَحْسِين	نَحْسِيُونَ	نیکوکاران
۲	كَاتِبِينَ		نویسندگان
۳	عَابِدِينَ		عبادت‌کنندگان
۴	مُسْرِفِينَ		اسراف‌کنندگان
۵	نَجْرِينَ		گداکاران

این جدول نیز برای آموزش دادن جمع سالم با «ون» است. در این تمرین، تمامی نکاتی که در درس پنجم در مورد جمع با «ین» گفته شد، مورد توجه قرار می‌گیرد. همان‌طور که می‌دانید، جمع با «ین» و جمع با «ون» از نظر معنا هیچ‌گونه تفاوتی ندارند و تنها تفاوت آن‌ها، کاربردشان در جمله است. اسم‌ها در حال رفع با «ون» و در حال نصب و جرّ با «ین» جمع بسته می‌شوند.

مسابقات قرآنی

مسابقات قرآن

پس از پیروزی انقلاب اسلامی حافظان و قاریان کشورمان توانسته‌اند در مسابقات جهانی حفظ، قرائت و مقاصد قرآن، بیش از ۵۰ رتبه‌ی اول تا سوم جهان را به دست آورند. این مسابقات همه‌ساله در کشورهای ایران، سوریه، عربستان، مالزی، هندوستان و... برگزار می‌شود.

خوب است بدانید هر سال مرحله‌ی اول مسابقات قرآن دانش‌آموزی در مدارس انجام می‌شود و دانش‌آموزانی که در این مسابقات امتداد بیشتری می‌آورند، به مراحل بالاتر راه می‌یابند. شما هم اگر علاقه‌مند باشید می‌توانید با شرکت در این مسابقات، مراحل آن را پشت سر بگذارید و در صورت لاین و پیشکار، رتبه‌ی اول مسابقات جهانی را به دست آورید.

اگر به شرکت در این مسابقات علاقه‌مند هستید، از همین امروز تصمیم بگیرید. از نوارهای آموزشی قرائت و کتاب قرآن خود با دقت بیشتری استفاده کنید و با راهنمایی دبیر قرآن مدرسه‌ی خود، برای این کار آماده شوید.

پیش‌قرآن

فَاسْتَبِقُوا الخِمْرَاتِ

جهت ۱۹۱

پیش‌مسابقه قرآن در مدارس

اهداف

- ۱- آشنا کردن دانش‌آموزان با مسابقه‌های قرآنی
- ۲- تشویق دانش‌آموزان به شرکت در مسابقه‌های قرآنی در مدرسه
- ۳- برانگیختن احساس غرور ملی از کسب افتخار در مسابقه‌های قرآنی توسط قاریان ایرانی.

روش تدریس

- ۱- روخوانی متن
- ۲- معرفی مسابقه‌های قرآنی ایران و سایر کشورها
- ۳- معرفی انواع مسابقه‌ها: حفظ، قرائت و مفاهیم.
- ۴- تشویق کردن دانش‌آموزان به شرکت در مسابقه‌های مدرسه و تعیین نمره‌ی تشویق برای شرکت‌کنندگان.

پرسش برای بحث و گفت و گو یا پژوهش

- ۱- مسابقه‌های قرآنی مدرسه در چه تاریخی انجام می‌شود و محتوای آن چیست؟
- ۲- مسابقه‌های بین‌المللی قرآن کریم جمهوری اسلامی در چه تاریخی و در چه محلی انجام می‌شود؟
- ۳- در سال گذشته، در مسابقه‌های بین‌المللی ایران، در رشته‌ی حفظ، قرائت و مفاهیم چه کسی مقام اول را به دست آورد؟

پیام قرآنی

- ۱- قرائت آیه و ترجمه‌ی آن توسط دانش‌آموزان
تصویر: توضیح محتوای تصویرها توسط دبیر
برای کسب اطلاعات بیشتر، به منابع زیر مراجعه کنید.

انس یا قرآن در خانه

الف- آیت درس را برای اعضای خانواده‌ی خود چند بار با دقت بخوانید.

ب- آیات و عبارات قرآنی زیر را ترجمه کنید.

۱- فَاَنْظُرْ اِلَى مَا اَنبَا رَحْمَةُ اللّٰهِ

۲-

۳- كَيْفَ بِحُجُوبِ الْاَرْضِ نَعْلَمُ نَوْمَهَا

۴-

۵- وَ هُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

۶-

۷- اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا

۸-

۹- فَاَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ

۱۰-

۱۱- وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلَىٰ قَوْمِهٖ

۱۲-

۱۳- وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رَسُوْلًا اِلَىٰ قَوْمِهِمْ

۱۴-

روش بررسی تکلیف انس با قرآن در خانه (قسمت ب)

پس از بررسی تکلیف دانش‌آموزان، پرسش از آن‌ها هم‌چون درس‌های قبل آغاز می‌شود. نکات مهم این درس بدین شرح است.

۱- **فَأَنْظِرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ** : پس نگاه کن به آثار رحمت خدا. «فَأَنْظِرْ» از دو کلمه‌ی «فَأَ» و «أَنْظِرْ» تشکیل شده است. «أَنْظِرْ» فعل امر و همزه‌ی آن، همزه‌ی وصل است؛ از این رو، وقتی در وسط کلام می‌آید، تلفظ نمی‌شود. «إِلَىٰ» معمولاً «به سوی» معنا می‌شود و گاهی نیز - مانند همین جمله - بهتر است «به» معنا شود.

رحمت بیکران الهی همه‌ی جهان هستی را پرکرده است و همه‌ی نعمت‌هایی که ما از آن‌ها برخورداریم، از آثار رحمت خدا هستند، پیدایش حیات بر روی زمین و چگونگی آن نیز از جمله‌ی این آثار است.

۲- **كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا** : چگونه زنده می‌کند زمین را پس از مرگش. به کار بردن کلمه‌ی «را» پس از مفعول جمله (زمین)، معنا را روشن‌تر می‌کند. «بَعْدَ» به صورت «پس از» معنا می‌شود و ضمیر «ها» به «الْأَرْضَ» برمی‌گردد؛ یعنی پس از مرگ زمین. منظور از زنده شدن زمین، پیدایش حیات و جنب و جوش گیاهان و جانوران بر روی آن است.

۳- **فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ** : پس نگاه کن چگونه بود عاقبت (سرانجام) کافران. در این جمله، شاید بهتر است «کان» را «بود» معنا کنیم؛ هر چند که «است» نیز صحیح است.

۴- **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ** : قطعاً فرستادیم نوح را به سوی قومش. بهتر است «قومه‌ی» به صورت «قومش» و نه «قوم او» معنا شود، چون در غیر این صورت، معنای جمله مبهم می‌شود.

۵- **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ** : و قطعاً فرستادیم پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان. در این جا نیز «قومشان» بهتر است تا «قوم آن‌ها».